

Kirkeministeren (Dahl): Under den forløbne Del af Finanslovdebatten er der ogsaa rettet adskillige Henvendelser til Kirkeministeren og fremkommet adskillige Klager over Kirkeministeriets Administration. Jeg skal forsøge, saa godt som en god Samvittighed formaar det, at afvise de Klager, der er rettet mod Kirkeministeriet og dets Administration.

Den betydeligste af disse Klager gaar ud paa, at jeg har ladet en Del Præsteembeder henstaa ubesatte i mere end almindelig lang Tid. I Bladene er der blevet nævnt 100 Embeder, det virkelige Tal er 53, og af disse 53 Embeder er det atter kun ca. 30, der har henstaaet ubesatte i mere end almindelig lang Tid; de ca. 20 har kun henstaaet ubesatte i nogle Maaneder ud over den normale Tid paa Grund af, at jeg ventede en Betænkning fra en Kommission, som for et Aar siden blev nedsat til at overveje Spørgsmaalet om Sammenlægning af smaa Embeder.

Jeg vil nu først gøre opmærksom paa, at den allerstørste Del af de Embeder, der saaledes har henstaaet ubesatte, er meget smaa, baade hvad Udstrækning og Folketal angaar. Undertiden beløber Folketallet sig kun til nogle faa Hundrede Personer. Hvis vi tænker os, at jeg havde opslaaet alle disse 53 Embeder ledige og besat dem — og jeg tvivler ikke om, at jeg kunde have faaet dem besat, thi det er, som allerede sagt, meget smaa Embeder, baade i Udstrækning og i Folketal, og ogsaa teologiske Kandidater har Sans for de smaa og lette Embeder ligesom andre almindelige Mennesker —, hvis jeg altsaa havde besat disse Embeder, som for største Delen er beliggende i Østifterne, Sjællands, Lolland-Falsters og Fyns Stifter, saa vilde der straks have været Præstetrang i andre Stifter, hvor det vilde være til større Gene for Befolkningen end i Østifterne, fordi Sognene i det nordlige Jylland, i Midtjylland og i Vestjylland er større i Udstrækning, og Befolkningen bor langt mere spredt. Det vilde have været umuligt at faa Embederne i disse Egne besat. Om det vilde have været heldigere, overlader jeg ganske til de Herrer at bedømme.

Sagen er altsaa den, at Grunden til, at vi ikke har mærket til Præstenød i det sidste Par Aar, ene og alene er den, at jeg har undladt at besætte de smaa Embeder i Østifterne for at faa de større Embeder i Aalborg, Viborg og Ribe Stifter besat. Det synes mig derfor lidt vanskeligt at forstaa, at Bisperne ogsaa i disse Stifter har fundet Anledning til at tilstille Offent-

ligheden en saa højtidelig Klage, som de i den sidste Tid har udsendt.

Jeg skal dog indrømme, at jeg i det sidste halve Aar har ladet nogle større Embeder henstaa ubesatte, da jeg vidste, at et Underudvalg i den Kommission, som jeg omtalte før, foretog Overvejelser i Retning af Forandringer ved Pastoraterne i de paagældende Egne, og jeg ansaa det derfor for heldigst, da det kun drejede sig om at holde Embederne ledige i nogle faa Maaneder mere end sædvanligt, at afvente Resultatet af Overvejelserne i Kommissionens Plenarmøde. Dette har fundet Sted netop i disse Dage, og hvor der er Mulighed for at besætte Embederne nu, vil det ske saa snart som muligt.

Saa er der desforuden et Par Steder, hvor et Embede har staaet ledigt et Par Maaneder ud over det almindelige paa Grund af særlige Forhold, og slikt kan jo ikke altid undgaaes.

Det ærede Medlem Hr. Carlsen-Skiødt mente, at det, som jeg her har foretaget ud fra en rent kirkelig Interesse, er i Strid med § 70 i Loven om Folkekirkens Lønningssvæsen, hvor det hedder, at naar et Embede bliver ledigt, skal Kirkeministeren drage Omsorg for, at det snarest muligt bliver opslaaet. Jeg ved godt, at enkelte Menighedsraad har ment det samme og derfor har tænkt paa at anlægge Sag mod Ministeriet i den Anledning; men jeg ved ogsaa, at disse Menighedsraad efter ansete Juristers Raad har opgivet denne Tanke igen, og deri maa jeg indrømme, at de paagældende Menighedsraad har handlet klogt.

Som det fremgaar af det, jeg her har udviklet, er der og har der ikke været tilstrækkeligt af teologiske Kandidater til at besætte alle Landets Embeder i de sidste Par Aar, ja, i mere end de sidste Par Aar. Man kan saa spørge om, hvorledes det vil stille sig i Fremtiden. Af nogle Undersøgelser, jeg har anstillet, viser det sig, at i Aarene 1920—23 er der gennemsnitlig hvert Aar tilkommet 55 teologiske Studenter. Nu er det jo saadan, at en Del af disse ikke fuldender deres teologiske Eksamen, enten slet ikke tager nogen Eksamen eller gaar over til et andet Studium, og selv blandt dem, der opnaar at faa deres Eksamen, er der jo en Del, som ikke vil være Præster. Man kan vistnok derfor gaa ud fra, at kun ca. 40 af disse Studenter har villet optage Præstegerningen.

Det vil have til Følge, at i Aarene 1926—29, hvor de, der blev Studenter i Aarene 1920—23, formentlig tilendebringer deres Studium, vil det Antal Kandidater,